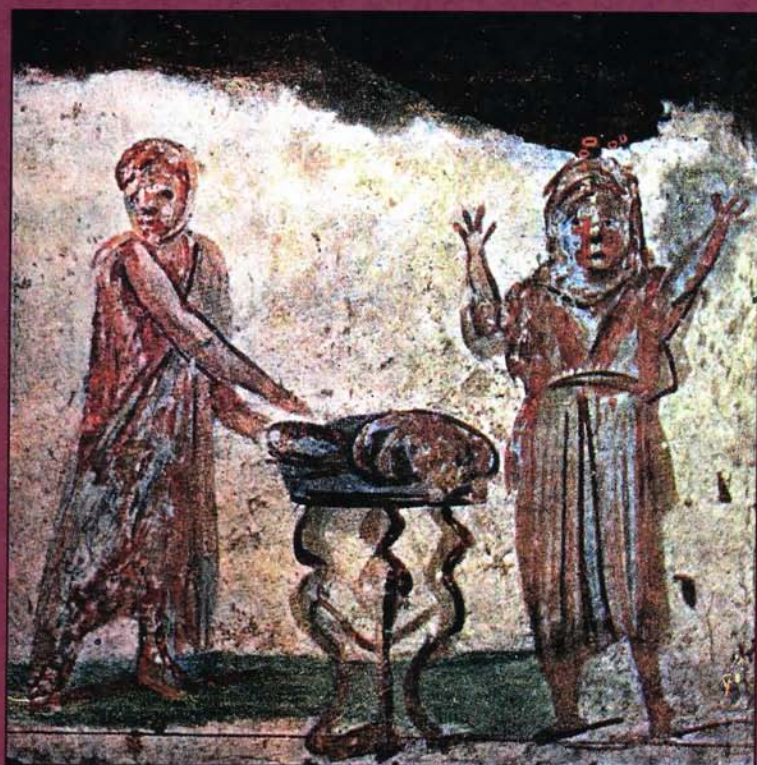

SYMPOZJA KAZIMIERSKIE
POŚWIĘCONE KULTURZE
ŚWIATA PÓŹNEGO ANTYKU
I WCZESNEGO
CHRZEŚCIJAŃSTWA
VI

TOWARZYSTWO NAUKOWE KUL

SYMPOZJA KAZIMIERSKIE

**POŚWIĘCONE KULTURZE
ŚWIATA PÓŹNEGO ANTYKU
I WCZESNEGO
CHRZEŚCIJAŃSTWA**

Tom VI
Ofiara – kapłan – ołtarz
w świecie późnego antyku

pod redakcją
Bożeny Iwaszkiewicz-Wronikowskiej
Daniela Próchniaka

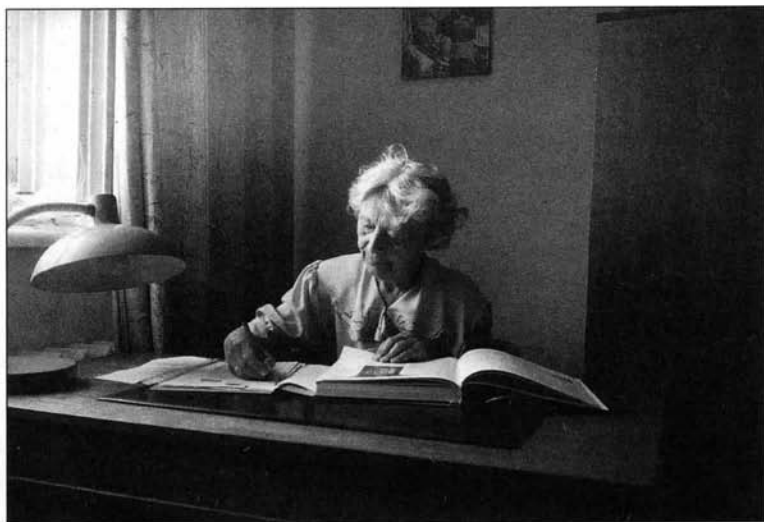
Lublin
Towarzystwo Naukowe KUL
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

LISTA UCZESTNIKÓW VIII SYMPOZJUM KAZIMIERSKIEGO
„OFIARA – KAPŁAN – OŁTARZ W EPOCE PÓŹNEGO ANTYKU”

Kazimierz Dolny, 25–27 maja 2006 r.

1. Ks. Lucjan BIELAS
2. Elżbieta BŁOTNICKA-MAZUR
3. Ryszarda BULAS
4. Waldemar CERAN
5. Ks. Jerzy DUDA
6. Ks. Józef FIGIEL
7. Andrzej FREJLICH
8. Tadeusz GOŁGOWSKI
9. Jacek GRZEBUŁA
10. Bożena IWASZKIEWICZ-WRONIKOWSKA
11. Stefan JAKOBIELSKI
12. Zygmunt KALINOWSKI
13. Henryk KOWALSKI
14. Tina KRUSZEWSKA
15. Ks. Jerzy LACHOWICZ
16. Ks. Stanisław LONGOSZ
17. Grzegorz ŁACZEK
18. Magdalena ŁAPTAŚ
19. Piotr ŁUGOWSKI
20. Adam ŁUKASZEWICZ
21. Paweł MADEJSKI
22. Joanna MAŁOCHA
23. Małgorzata MARTENS-CZARNECKA
24. Maciej MIZERACKI
25. Olga NOWAKIEWICZ
26. Ewa OSEK
27. Monika OŻÓG
28. Ryszard PANKIEWICZ
29. Marcin PASTWA
30. Henryk PIETRAS SJ
31. Daniel PRÓCHNIAK
32. Paulina RATKOWSKA
33. Bożena ROSTKOWSKA
34. Ida RYL-PREJBISZ
35. Piotr O. SCHOLZ

- 36. Sławomir SKRZYNIARZ
- 37. Ilona SKUPIŃSKA-LØVSET
- 38. Michał STACHURA
- 39. Anna STRÓŻ
- 40. Joanna SZCZĘSNA
- 41. Ks. Piotr SZCZUR
- 42. Ks. Mariusz SZRAM
- 43. Ewa TATAR-PRÓCHNIAK
- 44. Ks. Antoni TRONINA
- 45. Lech TRZCIONKOWSKI
- 46. Ks. Norbert WIDOK
- 47. Monika WÓJCIK
- 48. Ks. Marcin WYSOCKI
- 49. S. Marta ZIÓŁKOWSKA
- 50. Anna ZMORZANKA
- 51. Ks. Jan W. ŻELAZNY
- 52. Bogdan ŻURAWSKI
- 53. Ks. Antoni ŻUREK

Barbara Filarska

Odeszła do Pana 3 września 2007 roku

Pani Profesor Barbarze Filarskiej
dedykowane będzie następne Sympozjum Kazimierskie
na temat „Pamięć i upamiętnienie w epoce późnego antyku”

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	5
Bożena IWASZKIEWICZ-WRONIKOWSKA, Ofiara – kapłan – ołtarz w świecie późnego antyku. Zarys problematyki	11
Ryszard PANKIEWICZ, Religia a komunikacja w starożytności rzymskiej	17
Paweł MADEJSKI, Ofiary przy <i>Ara Pacis</i>	25
Sławomir SKRZYNIARZ, Z badań nad genezą motywu samobójczej ofiary Polikseny	41
Ilona SKUPIŃSKA-LØVSET, Ołtarze, kapłani i składanie ofiar według Lukiana z Samostaty i w materiale archeologicznym z terenów syryjskich	53
Daniel PRÓCHNIAK, O kapłanach i ołtarzach w późnoantycznej Armenii	65
Adam ŁUKASZEWICZ, Ofiara w tekstach <i>Libelli</i> z okresu prześladowań Decjusza	89
Ks. Antoni TRONINA, Kapłaństwo i ofiara w Biblii	99
Henryk PIETRAS SJ, Klerykalizacja kapłaństwa w Kościele starożytnym, czyli przyczynek do historii języka religijnego	111
Ks. Norbert WIDOK, Ołtarz w eklezjologii Ignacego Antiocheńskiego	117
Ks. Mariusz SZRAM, Duchowa semantyka terminu „ołtarz” w myśli teologicznej Orygenesza	125
Ks. Jan W. ŻELAZNY, Święci potrzebujący – wdowy i sieroty jako ołtarz we wspólnocie starożytnego Kościoła	135
Bożena IWASZKIEWICZ-WRONIKOWSKA, Najstarszy w ikonografii ołtarz chrześcijański?	145
Ks. Antoni ŻUREK, <i>Mysterium fidei – mysterium tremendum.</i> Transcendentny wymiar ofiary eucharystycznej w literaturze wczesnochrześcijańskiej	157
Grzegorz ŁACZEK, Sceny pogańskiej ofiary na dyptychach konsularnych	167

Michał STACHURA, Pogańska ofiara i heretyckie nabożeństwo w ujęciu praw Kodeksu Teodozjusza	179
Anna STRÓŻ, Najstarsze świadectwa związku ołtarza i relikwii w bazylikach chrześcijańskich	193
Ks. Lucjan BIELAS, Wczesnochrześcijańskie kościoły w Aguntum i Lavant (Austria)	213
Ryszarda BULAS, Najstarsze chrześcijańskie ołtarze na Wyspach Brytyjskich	227
Ks. Jerzy LACHOWICZ, Obraz kapłana w <i>Listach</i> św. Grzegorza Wielkiego	239
Małgorzata MARTENS-CZARNECKA, Kapłani jako fundatorzy malowideł w klasztorze na Komie H w Starej Dongoli	249
Tadeusz GOŁGOWSKI, Ołtarz i jego wyposażenie w Nubii chrześcijańskiej	267
Zygmunt KALINOWSKI, Przestrzenie oznaczone liturgią. Kilka uwag na temat <i>bemy</i> w kościołach syryjskich	287
Marcin PASTWA, Grzegorza Bednarskiego <i>Msza św. Grzegorza</i>	311
Lista uczestników VIII Sympozjum Kazimierskiego	317

14036 w.